

Andrzej Pelisiak

Łopatki, woj. sieradzkie. Stanowisko 11

Informator Archeologiczny : badania 21, 61-62

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

skiego oraz drobne ułamki ceramiki. Jeden z wykopów usytuowano na kulminacji wzniesienia a drugi na południowym stoku. Prace wykopaliskowe nie doprowadziły do odkrycia obiektów pradziejowych. Ich efektem było uzyskanie materiału ceramicznego pochodzącego z warstwy kulturowej oraz narzędzi i odłupków z Krzemienia wołyńskiego i Świeciechowskiego datowanych wstępnie na wczesny okres epoki brązu. Ponadto w wykopie nr 1 stwierdzono występowanie warstwy litej polepy i okruchów ceramiki z XVII-XVIII w., będących prawdopodobnie pozostałościami obiektu mieszkalnego z tego okresu.

Stwierdzono zaawansowane zniszczenie stanowiska spowodowane przez erozję gleby i działalność rolniczą.

Nie przewiduje się kontynuacji badań.

KRĘCZKÓW, gm. Borów
woj. wrocławskie
Stanowisko 1

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Maria Terlecka. Finansował NOAK we Wrocławiu. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury unietyckiej.

Stanowisko położone jest około 200 m na wschód od drogi prowadzącej z miejscowości Kręczków do wsi Kruczków, około 100 m na północ od bitej drogi we wsi Kręczków.

Na przebadanej, najbardziej zagrożonej, krawędzi wybierszyska o powierzchni około 1,5 ara, wystąpiło 5 grobów szkieletowych, w tym 3 zniszczone podczas wybierania piasku a tylko 2 odkryto in situ przez badacza. Żyłysy jam grobowych widoczne na tle piasku calcowego miały kształt czworoboczny o zaokrąglonych narożach. Wypełnisko jam stanowił piasek z małą domieszką próchnicy. W obu grobach w stropie i wypełnisku jamy wystąpiły pojedyncze kamienie oraz skupiska kamieni w formie piaszeczka kamiennego. Szkielety ułożone były wzdłuż osi N-S w pozycji silnie skurczonej na prawym boku, czaszką skierowane na południe twarzączką ku wschodowi. Obok jam grobowych wystąpił także 1 obiekt o trudnej do określenia funkcji na obecnym etapie badań.

Inwentarz grobowy stanowiły naczynia charakterystyczne dla kultury unietyckiej.

Materiały źródłowe znajdują się w Wojewódzkim Ośrodku Archeologiczno-Konserwatorskim we Wrocławiu.

Badania będą kontynuowane.

KRZEMIŃSKI, gm. Bodzuchów
woj. kieleckie

patrz

ŁOPATKI
woj. sieradzkie
Stanowisko 11

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził mgr Andrzej Palisiak. Finansował WKZ w Sieradzu i Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi. Pierwszy sezon badań. Osada Kultury mierzanowickiej, ślady osadnictwa mezolitycznego i kultury trzcinieckiej.

Stanowisko posadowione jest na wydmie w wyodrębniającej się z trzech stron lewohrzeńskiej partii przykrawędziowej strefy doliny Grahi. Obiekt leży w lesia oraz w terenie zalesianym, co ograniczyło możliwości prac terenowych.

Przebadano obszar 360 m². Odkryto osadę kultury mierzanowickiej, ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej oraz elementy wskazujące na funkcjonowanie tutaj obozowiska mezolitycznego.

Kultura mierzanowicka. Na powierzchni ok. 80 m² odkryto koncentrację ruchomego materiału zabytkowego /ceramika i przedmioty krzemienne/, palenisko i dwie jamy o nieokreślonym charakterze. Materiał zalegał pod próchnicą, w stropie warstwy piasków eolicznych. Stratygrafia i ułożenie poziome sugerują, iż nie podlegał on większym przemieszczeniom. Wśród ceramiki wyróżniają się fragmenty dużych naczyń z guzami pod krawędzią. Nieliczny inwentarz krzemiany reprezentowany jest przez surowiec czekoladowy. Charakterystycznymi narzędziami są odłupkowe formy nożowate.

Kultura trzciniecka reprezentowana jest przez inwentarz ceramiczny niewielkiej jamy.

Materiały mezolityczne są nieliczne i na tyle niecharakterystyczne, że nie pozwalają na sprzyzowanie chronologii. Nie tworzyły skupiska.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania nie będą kontynuowane.

ŁOPATKI
woj. sieradzkie
Stanowisko 12

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził mgr Andrzej Palisiak. Finansował NKI w Sieradzu i Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi. Pierwszy sezon badań. Osada kultury mierzanowickiej.

Stanowisko położone jest na wydaniu, na stoku niewielkiego wyniesienia w prawobrzeżnej strefie krawędziowej doliny rzeki Końskiej.

Przebadano powierzchnię 325 m². Ruchomy materiał zabytkowy zalegał przede wszystkim w warstwie próchnicy. Składał się z fragmentów ceramiki i przedmiotów krzemianych. Wśród ceramiki wyróżniają się fragmenty naczyń z guzami pod krawędzią. Inwentarz krzemiany reprezentowany jest wyłącznie przez surowce nie miejscowe: czekoladowy, świeciszowski i pasiasty. Wśród form narzędziowych wyróżniają się odłupkowe narzędzia nożowate.

Nowożytna osada terenu gdzie leży osada uruchomiła intensywne działania procesów stokowych. Ich wynikiem jest wyraźne przemieszczenie materiału powierzchniowego oraz znaczna nivelacja terenu. Prawdopodobnie w trakcie tych procesów uległy zniszczeniu ślady urządzeń stałych osady.

Stosunkowo niewielka liczba ruchomego materiału zabytkowego pozwala się domyślić funkcjonowania tu niewielkiej osady podobnej do odkrytych w pobliżu Sieganowia /stan. 3/ i Łopatkach, stan. 11. Obiekty te tworzą enklawę osadnictwa kultury mierzanowickiej w Polsce środkowej.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania na stanowisku zakończone.

MACIEJOWICE
woj. siedleckie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Epoki Metali w Warszawie

Badania prowadziła dr Małgorzata Mogelnicka-Urban. Konsultował doc. dr hab. Jan Dąbrowski. Finansował NKI w Siedlcach. Siedmy sezon badań. Inwentarzysko grupy mazowiecko-podlaskiej kultury kuywickiej z IV-V okresem epoki brązu i wczesnej epoki żelaza.

Przekopano 254 m², eksplorując 174 obiekty sepulkralne: 6 grobów jamowych, 149 popielnicowych, 11 pojedynczych i 5 zespołów naczyń niezawierających kości, 2 skupiska ceramiki i 1 kamieni oraz 5 osadniczych: 3 ślady po słupach, 1 nieokreślony, 1 skupisko ceramiki. Groby jamowe były owalne w planie i niekowate w przekroju. W 2 zachserwowano zarysy jam o szarym wypełnisku. W 1 wystąpiły frag-